

Už je to tady....aneb brexit

(červen 2016)

Tempora mutantur et nos mutamur in illis a Panta rhei, jak říkali staří moudří latiníci. Pro latiny neznalé čtenáře by jejich slova česky zněla takto: „Časy se mění a my se měníme v nich“ a „Vše je v pohybu“. Také neustále kamsi se řítící svět se 23.-24. června 2016 změnil. Změnila se Evropa. Velká Británie na základě referenda a zhruba 52% (přesně 51,9%) hlasů svého lidu se rozhodla vystoupit z Evropské unie. Skotům, kteří se chtěli ve Velké Británii emancipovat, osamostatnit se, ale zůstat členem Evropské unie se však brexit nelíbí. Uvažují proto o odchodu ze svazku s Velkou Británií. A brexit se přestává líbit také dalším britským občanům, kteří sice hlasovali, jak hlasovali, ale někteří z nich ani nevěděli, o čem hlasují. A nedomysleli důsledky, které se v prvních okamžicích po brexitu jevily z finančního hlediska (propad libry) jako katastrofální, ale v dlouhodobém horizontu o žádnou katastrofu pro ostrovní anglickou (britskou) říši nepůjde. Brexit skončil, svět se nezastavil, život jde dál. Britský commonwealth a anglické ostrovy, oddělené od zbytku Evropy Lamanšským průlivem a spojené s ní tunelem v důsledku migrací však s omezeným provozem, si téměř vždycky žily svým vlastním životem. Holt národ, který pochopil svou historii si ji již nebude muset zopakovat.¹

Naopak katastroficky to vidí sama Evropská unie, která sice chce a žádá rychlé vystoupení Velké Británie z Unie, ale v podstatě neví, co s tím a jaké to bude mít pro Evropu další důsledky. A na brexit, ač ho sám propagoval, nejvíce doplatil britský konzervativní premiér David Cameron, který si patrně ani v nejčernějším snu nepředstavoval vystoupení Velké Británie z Evropské unie a který v důsledku výsledku brexitu musí ze své funkce odstoupit a odejít z vrcholné politiky.

Euroskeptici a odpůrci Unie jásají, prounijní Evropané jsou zklamaní a naštvaní. Co bude následovat? Konec světa jistě ne, rozpad unie patrně ano. Už na exitu pracuje Francie (fexit) pod vedením nacionalistické (národní)² ultrapravice Marine Le Penové a uvažuje o něm i Slovensko (slexit) vedené rovněž ultrapravičáckými „národovci“ (Ludová strana Naše Slovensko) v čele s Marianem Kotlebou. Mluví se i o dalších exitech. Dalo se to čekat. Evropská unie je vlastně nefunkčním, špatně vypiplaným a nedospělým dítětem, které po prvním závanu prudšího asijského a afrického větru zkolabovalo, protože se nedokázalo jeho nezvladatelné síle bránit. Migrace mu to spočítala.

Ale co nám zůstane, když z jednotného evropského společenství, z Evropské unie, odejdou na základě místních exitů všechny tzv. západní státy, členové bývalého kapitalistického bloku a EHS?³ Jen Visegrádská čtyřka a zase socialistické RVHP.⁴

¹ Parafráze na: Národ, který nepochopil svou historii, si ji bude muset zopakovat.

² Natio = národ, takže termíny jako nacionální, nacionalistický a národní jsou vytvořeny od jednoho latinského substantiva a v podstatě znamenají totéž, pouze termín nacionalismus, nacionalistický dostal v politice a historii pejorativní zabarvení.

³ Evropské hospodářské společenství.

⁴ Rada vzájemné hospodářské pomoci, bývalé hospodářské uskupení socialistických zemí (známé též jako Ráno vyjedu, h...o přivezu).

A co Klausovo Česko? Britský brexit a kolabující Unie je voda na Klausův mlýn. Hned po zveřejnění výsledků brexitu 24. června se nechal slyšet, že každý rozumný člověk to chápe. Vždyť vždycky přece říkal, že Evropská unie není nic pro nás. Ještě že neplatíme tím eurem. Český polistopadový premiér Václav Klaus st. rozbil se slovenským premiérem V. Mečiarom jednotnou Československou republiku, vzniklo Česko (o Moravě stejně jako v předchozích letech ani vidu ani slechu) a Slovensko. Aspoň má kde Klausova žena, Slovenka ing. Livia Klausová, velvyslancovat.⁵ Také Američané a spol. (& company) rozbili a poničili bývalou Jugoslávii a využili „druhého národního obrození“⁶ jugoslávských, balkánských národů. Připravili tím půdu pro budoucí celoevropskou Unii, neboť dali svým mocenským zásahem a vměšováním se do evropských záležitostí vzniknout řadě lehce ovladatelných pidi- či ministátů, povstalých většinou z bývalých socialistických zemí. Ty nemají se svou socialistickou či komunistickou minulostí v Evropské unii proti velmocím typu Německa, Francie a donedávna Velké Británie, podporovaných Spojenými státy americkými, žádnou šanci se uplatnit a pramalou vyhlídku rozhodovat o něčem.

Co kdyby se samostatná Česká republika, až vystoupí z Evropské unie (jak by se asi jmenoval její odchod: čechexist či czexit?) nebo až se Unie co nevidět rozpadne, opět spojila se samostatnou Slovenskou republikou v jeden federativní celek, takovou naši malou česko-moravskoslezsko-slovenskou unii. Morava a Slezsko by to jistě po tolika křivdách uvítaly. Všechny naše „unijní“ země, pro které K. Čapek v roce 1918 při vzniku ČSR fedroval název „Velká Morava“, by tak posílily své ztracené postavení v Evropě a zmenšily tak svou nicotnost v Evropě i ve světě.

Anebo že by byly výsledky brexitu ve Velké Británii anulovány, jak se o to někteří snaží a připojují své podpisy k archům, žádajícím jeho opakování a nulitu předchozího aktu. Pak by byl rozpad Unie pozastaven, ale patrně jen na čas, protože ani anulování brexitu nemůže zastavit odstředivé tendence a vnitřní rozvrat Evropské unie, který už nastal, a rozpad, který je už za dveřmi. Ani německá kancléřka, matka Evropy a Náruč imigrantů Angela Merkelová rozklad Evropské unie nezastaví, ač se tomu snaží urputně zabránit a tvrdí, že by se Unie měla zaměřit na ochranu svých hranic, což už, jak každý ví a vidí, prošvihla, dále na snížení byrokracie, což půjde jen ztuha, protože evropská unijní úřednická mašinerie je monstrum a zajeté pořádky se těžko mění, a na vytváření nových pracovních míst – k čemu, když některá místa jsou roky domorodci neobsazená a berou je jen imigranti.

⁵ I když měla podle nového služebního zákona ve velvyslancování kvůli věku, neboť překročila 71 let svého života, už skončit. Zase jsou si někteří rovnější!

⁶ Dezintegrační procesy na Balkáně na přelomu 20.-21. století byly druhým národním obrozením balkánských národů – podle V. Hrocha tzv. opožděným národním hnutím (M. Hroch, *V národním zájmu. Požadavky a cíle evropských národních hnutí 19. století v komparativní perspektivě*. Praha, NLN 1999), hledáním nových národních identit a vznikáním nových národních entit (L. Havlíková, *Společné kořeny a paměť: kontinuita a diskontinuita na Balkáně*, in: *Etnické komunity – Balkánské cesty*. Díl. I., eds. D. Bittnerová – M. Moravcová, Praha: FHS UK 2015, 17-30).

Závěrem jednu obecnou definici unie. Unie jako spojení či společenství států by měla především zabezpečovat společnou obranu svých unijních hranic a ochranu svých občanů, provozovat společnou zahraniční politiku a zajišťovat společnou hospodářskou (ekonomickou) politiku. Ve všech těchto třech základních aspektech naše či vaše Evropská unie selhala.

LCH